

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	maj-juni 2014
Institution	Marie Kruses Skole
Uddannelse	Stx
Fag og niveau	Fysik A
Lærer(e)	Klaus Olsbjerg Jensen
Hold	3m

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Den nære astronomi
Titel 2	Energiomdannelse
Titel 3	Bevægelse i tyngdefeltet
Titel 4	Elektricitet
Titel 5	Lys
Titel 6	Kernefysik
Titel 7	Studietur til Firenze
Titel 8	Lyd
Titel 9	Mekanik
Titel 10	Elektriske og magnetiske felter
Titel 11	Partikelfysik
Titel 12	Kosmologi
Titel 13	Naturvidenskabens gennembrud i Renaissance

Titel 1	Den nære astronomi
Indhold	<p>Kernestof: <i>Vejen til Fysik AB1, Knud Erik Nielsen og Esper Fogh, Forlaget HAX, 2008.</i> Jorden, densitet, dag og nat, årstider, Månen, Solen, formørkelser. s.7-29.</p>
Omfang	13 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Enheder • måleusikkerhed
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Kan vand presses sammen? Massefyldebestemmelse med usikkerhed.</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Kan vand presses sammen? Rapport: Træs densitet – med usikkerhedsberegning.</p>

Titel 2	Energiomdannelse
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik AB1</i> : s.38-85.</p> <p>Kernestof: Energiomsætning, effekt, nyttevirkning, specifik varmekapacitet, smeltevarme og fordampningsvarme. Nyttevirkning ved omsætning mellem elektrisk og termisk energi. Solenergi, geotermisk energi, vandkraft. Mekanisk energi.</p>
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Opgaveregning • Anvendelse af IT • Rapportskrivning
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde • Besøg på DTU <p>Eksperimentelt arbejde: Blandingstemperaturer, isens smeltevarme, vands fordampningsvarme, nyttevirkning af en elkoger. Undersøgelse af mekanisk energi under frit fald.</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Opvarmning og fordampning af vand. Fysikopgaver.</p>

Titel 3	Bevægelse i tyngdefeltet
Indhold	<p>Kernestof: Fald i en og to dimensioner. Uafhængighedsprincippet. Svingningstid for matematisk pendul.</p> <p>Udleverede papirer</p>
Omfang	5 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment. • Matematisk modellering
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Faldforsøg med timer, svingningstid for pendul.</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Faldforsøg med timer Rapport: Svingningstid for et matematisk pendul Fysikopgaver.</p>

Titel 4	Elektricitet
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik AB1</i> : s.187-203 <i>Orbit 1</i> (1999, 2. udgave): s.136-163</p> <p>Kernestof: Strømstyrke, spændingsforskel, resistans, effekt, strømkilder.</p> <p>Supplerende stof: Resistivitet, temperaturkoefficient, brændselsceller. Udsendelse fra DR: <i>Viden Om 4-3-2003: Et elektrisk mysterium.</i></p>
Omfang	23 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment. • Matematisk modellering • Perspektivering til teknologi- og samfundsudvikling
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde - opgaveregning • Eksperimentelt arbejde • Projektarbejde i forbindelse med besøg på DTU <p>Eksperimentelt arbejde: .</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Resistansens temperaturafhængighed Rapport: Spændingskilder Projekt: Brændselsceller Fysikopgaver.</p>

Titel 5	Lys
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik AB1</i> : s.102-106, s.132-138 <i>Orbit2</i> (1997, 1. udgave): s. 70-83, s.101-119</p> <p>Kernestof: Bølgelængde, frekvens, det elektromagnetiske spektrum. Bohr's atommodel. Fotelektrisk effekt. Partikel-bølge dualiteten.</p> <p>Supplerende stof: Brydning, totalrefleksion.</p> <p>Film fra DR om kvantefysik: ”<i>Eksisterer månen kun når man ser på den?</i>”</p>
Omfang	15 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment. • Fysik i tilknytning til et paradigmeskift i den menneskelige erkendelse.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde • Foredrag om Bohr's atommodel (Benny Lautrup). <p>Eksperimentelt arbejde: Dobbeltspalteeksperiment, bestemmelse af brydningsforhold. Måling af bølgelængde med et gitter.</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Måling af lysets bølgelængde Fysikopgaver.</p>

Titel 6	Kernekernefysik
Indhold	<p><i>Orbit2</i> (1997, 1. udgave): s. 11-63 <i>Vejen til Fysik A2</i> (2011, 2. udgave): s.121-138</p> <p>Kernestof: Alfa-, beta-, gamma-henfald, Aktivitet, Henfaldsloven. Q-værdi, bindingsenergi, fission og fusion. Absorption af stråling.</p> <p>Supplerende stof: Strålingsdoser</p>
Omfang	17 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment. • Matematisk modellering
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Rapport: Absorption af gammastråling i bly. Simulering af radioaktivt henfald</p> <p>Skriftligt arbejde: Fysikopgaver.</p>

Titel 7	Studietur til Firenze
Indhold	<p>Supplerende stof: Kvant december 200: <i>Cirkelens fuldkommenhed</i>, Ivan Taftberg Jakobsen Kvant december 2009: <i>Leonardo da Vinci</i>, Michael Cramer Andersen <i>Sidereus Nuncius</i>, Galilei (uddrag) <i>Brunelleschis kuppel</i>, Ross King (uddrag) <i>Pisa: Byggesjusk på gyngende grund</i>, Jesper Røvsing. <i>Saving the Leaning Tower</i>, Stephen Mulvey Note om bestemmelse af afstanden til Firenze ud fra solens højde ved kulmination. Besøg på Museo Galileo, på Museo Leonardiano i Vinci, i Santa Maria del Fiore's kuppel og i Pisa.</p>
Omfang	8 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Anvendelse fysik. • Fysik belyst gennem samspillet med historie
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde • Projektarbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Bestemmelse af afstanden til Firenze ud fra målinger af solens højde ved kulmination. Observation af Jupiters måner. Bestemmelse af flyets acceleration</p> <p>Skriftligt arbejde: Projekt: Firenze-opgaven</p>

Titel 8	Lyd
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik AB1</i> : s.107-123</p> <p>Kernestof: Lyd, stående bølger</p>
Omfang	3 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Måling af lydets hastighed med mikrofoner og elektronisk tæller.</p> <p>Skriftligt arbejde: Rapport: Stående bølger Fysikopgaver</p>

Titel 9	Mekanik
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik A2</i>: s.7-29, 184-201, 212-262, 286-298, 304-328 <i>Orbit 3</i>, Brydesholt m.fl., Systeme 2000: s.66-71.</p> <p>Kernestof: Tryk, Kinematik, Newton love, kraftanalyse, gnidningsmodstand, skråt kast, jævn cirkelbevægelse, satellitbevægelse, svingninger, impulsbevarelse.</p> <p>Supplerende stof: Gaslovene, G-kræfter, numerisk integration</p>
Omfang	44 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment. • Numerisk integration. • Mundtlig fremlæggelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde • Projektarbejde - Tivoli <p>Eksperimentelt arbejde: Måling af gnidningskoefficient, Faldforsøg med kageforme. Journal: Svingningstid for en fjeder. Trykket i en væskesøjle.</p> <p>Skriftligt arbejde: Fysikopgaver</p>

Titel 10	Elektromagnetisme
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik A2</i> : s.332-359</p> <p>Kernestof: Coulombs lov, ladnings bevægelse i homogent elektrisk felt, Laplace's lov, Lorentzkraften, induktion.</p>
Omfang	10 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Tilrettelæggelse af eksperiment.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Eksperimentelt arbejde <p>Eksperimentelt arbejde: Journal: Laplace's lov</p> <p>Skriftligt arbejde: Fysikopgaver</p>

Titel 11	Partikelfysik
Indhold	<p><i>Universets byggesten:</i> s.7-15, 21-31, 33-36, 37n-38, 41-45 <i>Tillæg til partikelfysik</i> (noter af Erik Vestergaard). S.3-18</p> <p>Kernestof: Standardmodellen, vekselvirkninger, bevarelsessætninger, relativitetsteori, acceleratoreer og detektorer.</p>
Omfang	12 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Opgaveregning <p>Skriftligt arbejde: Fysikopgaver</p>

Titel 12	Kosmologi
Indhold	<p><i>Vejen til Fysik A2</i>: s.164-181</p> <p>Set udsendelse fra Discovery Channel: <i>Big Bang</i></p> <p>Kernestof: Rødforskydning, Big Bang</p>
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Paradigmeskift i verdensbilledet.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde <p>Skriftligt arbejde: Fysikopgaver</p>

Titel 13	Det naturvidenskabelige gennembrud i Renæssancen
Indhold	<p>Supplerende stof</p> <p>Naturvidenskabens opståen (et AT-forløb med historie), den naturvidenskabelige metode.</p> <p>Det moderne verdensbilledes opståen: Aristoteles, Kopernikus, Tycho Brahe, Galilei, Kepler, Newton.</p> <p><i>Orbit C</i>, Brydensholt m.fl., Systime 2005: s. 252-259, 261-273 <i>Det kosmiske urværk</i>, V. Schilling, Munksgaard 1992: s.16-26</p>
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Den naturvidenskabelige metode • Fysik belyst gennem samspillet med historie • Fysik i tilknytning til et paradigmeskift i den menneskelige erkendelse.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning. • Projektarbejde. • Informationssøgning. • Formidling (fremstilling af power point) <p>Eksperimentelt arbejde: Forsøg med faldrende</p> <p>Skriftligt arbejde: Synopsis: Tycho Brahe's, Kepler's, Galilei's eller Newton's betydning for det nye verdensbillede der opstod i renæssancen.</p>